

Zij die voorbijgingen

Mediteren over mensen rondom Jezus

Ds. L. Kievit

Uitgeverij Boekencentrum, Utrecht

www.uitgeverijboekencentrum.nl

Ontwerp omslag: Marion Rosendahl

Vormgeving binnenwerk: Gerard de Groot

Redactionele bewerking: Henk Florijn

ISBN 978 90 239 5487 3 (boek)

ISBN 978 90 239 5488 0 (e-book)

NUR 707

© 2018 Uitgeverij Boekencentrum, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Woord vooraf

Honderd jaar geleden werd Leendert Kievit, een Verbi Divini Minister in de ware zin van het woord, geboren. Hij had een bijzondere reputatie als prediker en als schrijver van meditaties. Telkens weer wees hij op de Heere Jezus Christus als de enige Zaligmaker. Hij bleef daarom nooit stilstaan bij de vrome of onvrome mens, ook al kon hij – mede als vrucht van een diepe zelfkennis en een grote mensenkennis – hen levendig en indringend voor ogen en oren stellen. Hij beseftte als geen ander dat mensen voorbijgangers zijn, vandaar dan ook dat als titel voor deze bundel is gekozen *Zij die voorbijgingen* (naar Mattheüs 27:39). Dat waren vrouwen zoals de Samaritaanse vrouw en Maria Magdalena; mannen zoals Petrus, Johannes en Pilatus. Diepingrijpend is voor allen dit voorbijgaan geweest. Sommigen zouden tot Jezus' volgelingen worden gemaakt, anderen zouden ver van Hem afdwalen, maar voor iedereen was het van beslissende betekenis voor het verdere leven. Dat maakt deze bundel voor hedendaagse voorbijgangers, zoals wij allen zijn, volop actueel.

1. Abraham

De HEERE zei: Zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik ga doen? Immers, Abraham zal zeker tot een groot en machtig volk worden, en alle volken van de aarde zullen in hem gezegend worden. Want Ik heb hem uitgekozen, opdat hij aan zijn kinderen en zijn huis na hem bevel zou geven om de weg van de HEERE in acht te nemen, door gerechtigheid en recht te doen, opdat de HEERE over Abraham zal brengen wat Hij over hem gesproken heeft. (Genesis 18:17-19)

| 9

Er waren onverwachte gasten gekomen. Abraham had hen gul onthaald. Een van die gasten, een van die drie mannen was de Heere. De God van Abraham, die in een menselijke gedaante Abraham een bezoek bracht. Die Ene had telkens het woord gevoerd. En Hij had de belofte, eens aan Abraham gedaan, herhaald. Bevestigd, vernieuwd als het ware. En Abraham had het geloofd. Van harte geloofd toen deze Man zei: Op de vastgestelde tijd, over een jaar, zal Ik bij u terugkomen, en Sara zal een zoon hebben!

Nu maken die mannen, en onder hen is de Heere, aanstalten om te vertrekken. Ze hebben ineens grote haast. Abraham doet hen een eindweegs uitgeleide en eert daarmee zijn voorname gasten. Die richten hun ogen, hun aandacht, hun voeten naar het zuiden. Daar ligt de stad Sodom.

Dan spreekt daar Iemand die toch het het woord neemt. Ja, het is die derde man, die reeds eerder het woord nam. Het is de Engel des Verbonds, dat is de Heere Jezus Christus. Als we enige moeite hebben om dat alles te verstaan, dan moeten wij wel bedenken, dat het heel levendig beschreven is en uiteraard mensvormig beschreven. De Heilige Schrift wil ons dit ene telkens inprenten, dat als we over God spreken, wij het hebben over Iemand. Dat wij met God niet uitkomen in het kader van begrippen, maar alleen in de persoonlijke ontmoeting met Hem, die is en die was en die komen zal. Daarop de nadruk te leggen is juist kenmerkend voor heel het spreken Gods en voor heel het belijden van Zijn Naam. En die Ene, dus die voornaamste, die breekt dat loodzware zwijgen.

Hij denkt eigenlijk meer dan dat Hij spreekt. Hij denkt, zeggen wij dan wel eens tegenwoordig, hardop. Omdat Hij hardop denkt, wordt Abraham, als terloops, ingewijd in de geheimen van Gods handelen. Zal Ik, zo hoort hij die Ene zeggen, zal Ik voor Abraham verbergen wat Ik ga doen?

Abraham mag dus niet alleen de Heere gezelschap houden. Dat is al nederbuigende goedheid van God, maar God zoekt echte gemeenschap met hem, zoals een vriend gemeenschap zoekt met een vriend: een gesprek over en weer en vertellen wat er in het hart leeft. Zo zoekt de Heere het contact met Abraham. Hij zegt: Ik wil dat niet voor Mij houden wat Ik van zins ben. Ik wil Abraham op de hoogte stellen als Mijn bondgenoot. Als bondgenoot wordt hij deelgenoot van wat Ik Mij heb voorgenomen. En nu voelt u wel, dat

hier sprake is van de vertrouwelijke omgang waarvan Psalm 25 spreekt. Gods verborgen omgang bereikt een hoogtepunt.

God zegt: Ik doe geen ding zonder dat Ik Abraham daarin ken. Daarom wordt Abraham ook wel de vriend van God genoemd. Nu is de raad van God even verheven als verborgen. De raad van God is geen mensenkind bekend. Job vraagt: Wie is Zijn raadsman geweest? In die raad worden wel mensen betrokken en zij krijgen een zicht op het handelen Gods. Amos heeft gezegd: Gewis, de Heere zal geen ding doen zonder dat Hij het Zijn knechten, de profeten geopenbaard heeft. Abraham is dus blijkbaar een profeet. De onderscheiding die hem te beurt valt, bevestigt de innige verhouding die er tussen de Heere en Hem is gekomen. Wanneer wij ons indenken hoe de Heere met Abraham omgaat, dan is het ook niet goed denkbaar dat een vriend een geheim zou maken van zijn plannen. Dat zou immers het vertrouwen schaden. Maar dan is het duidelijk dat Abraham reeds ingewijd is in de raad van God! Het voornaamste weet hij al. Ik lees het hier: Immers, Abraham zal zeker tot een groot en machtig volk worden, en alle volken van de aarde zullen in hem gezegend worden.

Daar knoopt de Heere weer aan bij het begin. Toen had hij Abraham immers ook dat grote ontwerp van het heil voorgelegd; over het volk en over de zegen die zich over alle volken zou uitstrekken, waarbij Abraham geen buitenstaander zou zijn, maar een ingewijde. En nu merkt u weer hoe eerlijk en hoe hartelijk de Heere met Abraham omgaat en hoe de Heere voortgaat op die eenmaal ingeslagen

weg. En dat het waar is dat de verborgenheden des Heeren zijn voor degenen die Hem vrezen en Zijn verbond om hun die bekend te maken. Bovendien moet de Heere God er zelf (we zeggen het alles maar wat menselijk) telkens aan denken dat Hij Abraham tot een groot volk zal maken. Hij moet als het ware met hem rekenen in al Zijn handelen! Want uit Abraham zal dat volk immers voortkomen, en vanuit Abraham zullen alle geslachten der aarde immers gezegend worden. Zou Ik daarom voor Abraham verbergen wat Ik ga doen? Dat kan niet, want Abraham zelf krijgt ermee te maken, van heel dichtbij. In zijn eigen toekomst en tot in de wederkomst van de Heere Jezus Christus toe. Hij mag roemen van de daden Gods, daden van oordeel en genade. En daarom kent de Heere Abraham in dat oordeel dat Hij over Sodom gaat voltrekken.

Daar komt nog iets bij. Want die Ene zegt dat maar zo voor zich heen, maar Hij zegt heel belangrijke dingen: Want Ik heb hem gekend, opdat... Daar onthult de Heere het geheim van Zijn verkiezende genade. Er was toch niets in Abraham dat hem onderscheidde van andere mensen. Hij was een dienaar van andere goden. U herinnert zich het verre Ur. De Heere had hem gekend. Dat was het begin. Abrahams geschiedenis begint eigenlijk in het welbehagen van God. En dat welbehagen is een bron van onverdiende en menigmaal verbeurde weldaden.

Dat is het beslissende voor heel het leven van Abraham in alle omstandigheden waarin hij verkeert. Daardoor werd zijn leven gevormd en bestemd tot vandaag toe. En nu weet u uit de Heilige

Schrift dat 'kennen' meer betekent dan zomaar weten dat iemand er is. Het betekent tegelijk een aannemen van en een omgang met. En dit woord 'kennen' wordt vaak gebruikt voor de huwelijksgemeenschap. Wel nu, wanneer de Heere Abraham kent, dan roept Hij hem tot de gemeenschap met Hem. Het verbond in al zijn diepte valt hier open. Het kennen van de Heere is een verbintenis die voortduurt en die aan innigheid toeneemt. Dat is geen verleden tijd, maar zet zich door in het heden tot in de verre toekomst toe.

| 13

Over de toekomst gesproken, daarover verklaart de Heere zich nog nader. Hij verklaart zich nader over de kinderen van Abraham en het huis na hem. Als de Heere Abraham kent, dan zijn zijn kinderen en het huis na hem daar ook in bedoeld. Zijn kinderen. Heeft Abraham dan kinderen? Nee. En zijn huis? Heeft hij dan een huis, een gezin? Nee. Men kan dat wel ontkennend beantwoorden. Izak is nog niet geboren. En heel de toekomst hangt aan het kind van Gods belofte en Gods beloften falen niet.

Daarom spreekt de Heere erover als was het allemaal reeds zo. Toen de Heere Abraham riep, had Hij ook zijn nakomelingen op het oog gehad. Verkiezing en verbond vloeien hier in elkaar over. Men kan ze niet gescheiden laten alsof er niets gebeurt. De Heere kende Abraham. Opdat Abraham en zijn zaad de Heere zouden kennen. Als verkiezing en verbond in elkaar overvloeien, dan zijn ook verkiezing en roeping onlosmakelijk met elkaar verbonden. Nu moet Abraham dus niet alleen de Heere kennen, hij moet die kennis ook aan zijn nageslacht overbrengen, overdragen. Dat is een heel dure

plicht, dat is ook een moeilijke opgave. Alle ouders zullen dat erkennen. Maar het is ons toch toevertrouwd, daar waar God ons kent, kent Hij ons, opdat wij ons huis zouden bevelen in de weg des